

Kansakunnan sankareita. Opettajat esimiehineen varhaiskasvatuksesta korkea-asteelle ovat osa tätä joukkoa.

Poikkeustoimet kasvatus- ja opetuslalla ovat edenneet tällä tietoa puoleen väliin, kun koronaviruspandemian vuoksi määrättyjä rajoitustoimia jatketaan näillä näkymin lähes toukokuun puoliväliin asti. Tarvittaessa koulut tullaan pitämään kiinni kevätlukukauden loppuun saakka, ja onkin todennäköistä, että kevätjuhlat tai ammattiin valmistuvien juhlat jäävät perinteiseen tapaan juhlimatta ja ylioppilaiden lakituskin siirtyy myöhempään ajankohtaan. Moni opettaja on joutunut tänä keväänä opettelemaan todella lyhyessä ajassa enemmän uusia asioita kuin koskaan aiemmin. Etäopetus on suurimmalle osalle ollut käytännössä uusi asia, ja siihen valmistautuminen tapahtui suurimmalle osalle opettajia yhdessä päivässä. Harvassa on ne ammatit, joissa oman työn kuvan vaihtuminen onnistuu yhden vuorokauden aikana, mutta suomalainen opettaja taipuu tähänkin.

Erilaisia etäopetukseen käytettäviä sovelluksia on tarjolla useita, mutta niihin perehtyminen on suurelta osin jäänyt opettajien oman opettelemisen varaan. Uuden työtavan opetteleminen ei ole koskenut vain opettajaa itseään, vaan lisäksi on pitänyt opettaa samojen sovellusten käyttäminen myös oppilaille ja opiskelijoille. Osa opettajista saattaa joutua taiteilemaan luokka- ja etäopetuksen parissa samanaikaisesti, mikä on tuonut lisäkuormaa.

Taito- ja taideaineiden opetus, kuten käsityö tai liikunta, ovat haastaneet opettajien mielikuvitusta. Mediasta on voinut nähdä kierrätysteemaan liittyen sanomalehdestä valmistetun mekon. Taito- ja taideaineissa lisäpainetta luo se tosiasia, että opettajan vastuulla on osaltaan huolehtia etäopetuksenkin aikana siitä, että oppilaille ja opiskelijoille annettavat tehtävät ovat lähtökohtaisesti kotona turvallisia suorittaa.

Näyttää ja kuulostaa joka tapauksessa siltä, että etäopetus toimii paremmin kuin alkuun ennakoitiin tai uskallettiin toivoa. Tämä kaikki on kuitenkin vaatinut opettajilta venymistä, luovuutta ja mukautumista. Tilanne ei ole ollut helppo, vaan se on vaatinut huomattavaa lisätyötä ja sopeutumista.

Osalle opettajista ja esimiehistä etätyön tekeminen ei ole mahdollista. On selvää, että näissä tapauksissa oma terveys voi huolettaa. Eryityisesti tässä kohdin nostetaan isona ryhmänä esiin varhaiskasvatuksen opettajat, jotka tekevät päivittäistä työtään päiväkodissa. Tärkeää on, että ryhmät pidetään suositusten mukaan riittävän pieninä ja lukumäärässä huomioidaan myös ryhmän aikuisten määrä. Samoin varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten tulee olla terveitä, samalla tavalla kuin työntekijöidenkin.

Pääsääntöisesti huoltajilta tullut palaute medioissa on ollut opettajien tekemää työtä kohtaan positiivista. Oli hienoa lukea OAJ:n kehittämispäällikkö Nina Lahtisen kokemuksia Tervakosken yhteiskoulun etäopetusperiaatteista. Kuten Lahtinen kirjoituksensa päättää, poikkeusoloissa kannattaa jakaa osaamista ja myös oppia toisilta keinoja, joilla tästä tilanteesta selvitään. Samoin parhaista käytännöistä on varmasti hyötyä myös tämän poikkeustilanteen jälkeen. Jos et vielä ole ehtinyt lukea Nina Lahtisen blogikirjoitusta, käy lukemassa se OAJ:n verkkosivulta. Poikkeusaika ei vähennä työnantajan työturvallisuusvastuuta. Päinvastoin sen merkitys nyt korostuu. Turvallisuudesta ja hyvinvoinnista on pidettävä huolta. Yleiset kaikkia koskevat ohjeistukset ovat tarpeellisia, mutta tarvittaessa työntekijän kannattaa ottaa juuri itseään

koskevat asiat esiin oman esimiehen kanssa. Näin asioihin tulee löytää ratkaisuja poikkeustilanteesta huolimatta. Tarvittaessa työsuojeluvaltuutettu tai luottamusmiehet voivat toimia tukena.

Tämä aika on opettanut meille kaikille jo nyt paljon. Myös sen, että tästä tilanteesta kyllä selvitään. Yhdessä. Jokaisen on tarpeellista olla itselle ja myös toisille armollinen. On selvää, että jaksaminen joutuu monen opettajan ja esimiehen kohdalla koetukselle. Siksi on tärkeää poikkeustilanteessakin vetää pitkien työpäivien ja näin ollen useimmilla vähentyneen vapaa-ajan välille raja. Jos milloinkaan niin nyt ei pidä unohtaa terveellisen ravinnon, palautumisen ja unen merkitystä. Sosiaalinen kanssakäyminen kollegoiden, ystävien tai sukulaisten kanssa on väistämättä muuttanut muotoaan, mutta yhteydenpito toisiin on joka tapauksessa tärkeää. Kun pidämme itsestämme huolta, kestämmme vallitsevaa poikkeustilaa ja sen aiheuttamaa stressiäkin paremmin. Muista myös hyödyntää OAJ Kanta-Hämeen sinulle antamaa joululahjaa Elixia -verkkovalmennusta! Verkkovalmennuksessa on valittavana fyysisiä harjoitteita ja myös rentoutusharjoitteita.

Kiitos jokaiselle opettajalle ja esimiehelle sitoutumisesta ja venymisestä. Tänään tehtävä työ rakentaa parempaa huomista. On totta, että Suomessa on maailman parhaat opettajat!

OAJ Kanta-Hämeen alueyhdistyksen puolesta,

Timo Hillman
puheenjohtaja
040 1369 277

Katri Juvonen
alueasiamies
040 1369 278